

ก 1998



กฤษณา ; ต้น, ใหม่, น้ำมันหอม, และตลาดโลก

ชุมชนถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตร ตู้ ปณ. 1029 ปทฟ.

เกษตรศาสตร์ บางเขน กท. 10903 โทร. 5795771

ห้องสมุดกรมวิทยาศาสตร์การ

ไม้กฤษณาเป็นไม้ราคายังที่สุดของประเทศไทย ระบะนี้คันใหญ่สูงไปปูอกไม้กฤษณามาก ขึ้นเป็นลักษณะ มีการสอนตามข้อมูลนานมีอยู่ ที่จริงมีบทความเรื่อง ไม้กฤษณา เสียงโดย อารย์ สมคิด สิริพัฒน์ติลก ภาควิชาชีววิทยาป่าไม้ คณะวิทยาศาสตร์ ติพินพันธุ์ในหนังสืออุทบานวิจัย นก. 1-7 ก.พ. 34 หน้า 144-147 ให้ความรู้ในเรื่องกฤษณาอย่างกว้างขวาง

ไม้กฤษณาเป็นของป่าที่ได้ม่างเกิดนกฤษณา สารกฤษณาหันเป็นสารพวงน้ำมันระเหย หรือชัน หรือยาง (พวงเกทอร์พินอชต์) แต่เป็นชนิดที่มีการบอน 15 ดัว ซึ่งมีชื่อเรียกว่าเชส-เกทอร์พิน ยางหรือชันในต้นกฤษณาที่มีกลิ่นหอมหวานด่างจากน้ำมันระเหยดัวอื่น ๆ และราคานั้น ก็อาจกล่าวได้ว่าแพงที่สุดในโลก ไม้กฤษณากรดหนึ่งในไทยนั้นมีอยู่ปี 2534 ซึ่งมีอุปกรณ์ราคา กิโลกรัมละ 15,000-20,000 บาท เดียวที่แพงขึ้นกว่าเดิมมาก ไทยดีกว่าเป็นไม้หวงห้ามประเทศฯ.

ในประเทศไทยพบไม้กฤษณา 3 ชนิด ในภาคตะวันออก ภาคใต้ (เรียกไม้หอน) และในภาคกลาง มีนิสัยชอบขึ้นเฉพาะในพื้นที่ก้อนหินซึ่น ตามธรรมชาติจะพบไม้ชนิดนี้เฉพาะในป่า ประเภทดงดิน ทั้งคงดินแล้วและคงต้นซึ่น จากความต้องการพื้นที่ที่มีความชื้นค่อนข้างสูงนี้เอง ทำให้เกิดปูอกกฤษณาในสภาพทั่ว ๆ ไปที่ไม่รดน้ำและอากาศแห้งจึงมักไม่ประสบความสำเร็จ แต่ใน กฤษนาชนิดนี้ แม้กระทั่งตอนเรีย ครัวสน่า เป็นชนิดที่พบในภาคกลาง เป็นชนิดที่ทนสภาพแห้งแล้งได้ดี กว่าชนิดอื่น และเป็นชนิดที่มีศักยภาพในการปูอกเป็นสวนป่าไม้กว้างขวางทั่วไป

เนื่องจากปัจจุบันมีเทคโนโลยีการกระดับดันกฤษณาให้สร้างสารกฤษนาได้โดยไม่ต้องรอให้เกิด เชื้อราตามที่เคยเชื่อมาแต่โบราณ จึงมีผู้สนใจปูอกพิชณ์ แต่ก็ควรพิจารณาเรื่องการให้น้ำและ ความชื้น เพราะพิชณ์จะเจริญดีก็ต่อเมื่อความชื้นดีเท่านั้น

# เมืองไทย

ฉบับที่ 15,876 วันพุธที่ 1 เมษายน พ.ศ. 2536 ราคา 5.00 บาท

DAILY NEWS

ระบะนี้มีผู้สนใจไม้ป่า ไม่มีค่า ไม่ในวรรณคดี ไม่ในพุทธศาสนา และไม่หอนกันมากซึ่น ไม้ กฤษนาที่ได้รับความสนใจเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ ทั้งในแง่ของการอนุรักษ์ และในแง่ของการพัฒนาให้เป็นพิช เศรษฐกิจ ข้อมูลที่นำมาถ่ายทอดในบทความชุดนี้ นำมาจากบางส่วนในบทความเรื่องไม้กฤษนา เสียง โดย อารย์ สมคิด สิริพัฒน์ติลก ภาควิชาชีววิทยาป่าไม้ คณะวิทยาศาสตร์ ในหนังสืออุทบานวิจัย นก. 1-7 ก.พ. 34 หน้า 144-147

ดันกฤษณาเป็นต้นพืชชนิดหนึ่งมีขึ้นอยู่ตามธรรมชาติในไทย และประเทศไทยลักษณะ เมื่อดันไม้ อาจมีผลทางพันธุ์ บางส่วนของไม้ในลักษณะไม่น้ำมันหอนระเหย หรือชันบางชนิดเช่นปูน อยู่ อาจสะสมอยู่เป็นจุด หรือแอบตีด่า หรือน้ำตาลตีด่า ทำให้เมื่อไม้เป็นสีดำ หรือน้ำตาลตีด่า เรียกในนี้ ว่า ไม้กฤษนา

ตัวว่ากษณาเป็นต้นพืชชนิดหนึ่งมีขึ้นอยู่ตามธรรมชาติในไทย และประเทศไทยลักษณะ เมื่อดันไม้ อาจมีผลทางพันธุ์ บางส่วนของไม้ในลักษณะไม่น้ำมันหอนระเหย หรือชันบางชนิดเช่นปูน อยู่ อาจสะสมอยู่เป็นจุด หรือแอบตีด่า หรือน้ำตาลตีด่า ทำให้เมื่อไม้เป็นสีดำ หรือน้ำตาลตีด่า เรียกในนี้ ว่า ไม้กฤษนา

ไม้กฤษนาเป็นไม้ที่ต้องการของตลาดโลก ลักษณะไม้กฤษนาในต้นกฤษนาที่อาจขายไม้ กฤษนาจากมีแรง คือผู้เก็บหาได้กิโลกรัมละนับหมื่นบาทขึ้นไป ทำให้ต้นกฤษนาถูกลักลอบตัดจน เหลืออ่อนอยู่เป็นอย่างขึ้นในไทย ปัจจุบันมีเทคโนโลยีช่างพันธุ์ดันกฤษนา โดยการเพาะเติบโตนี้อีก การ ตอน การปักชำ ฯลฯ อนาคตจึงน่าจะมีกฤษนาไทยขายสู่ตลาดโลกมากขึ้น โดยมากสวนที่ปูอก ดันกฤษนาที่นั่นเอง.

# เดลินิวส์

ประจำวันเสาร์ที่ 22 มกราคม 2537

## การหมดไปและการเริ่มปูกกฤษณาขึ้นใหม่ในไทย

กล่าวเดือนกรกฎาคม 2537 ความเคลื่อนไหวเกี่ยวกับกฤษณาที่ชายแดนของประเทศไทยมีแนวโน้มส่อถึงการหมุดไปหรือหากซึ่งขึ้นของกฤษณา ต่อราคากะเพี้ยนกฤษณาสูงขึ้นถึง กก. ละ 150 บาท ในนักกอกแก่นกิโลกรัมละ 300 บาท แก่นไม้ที่ลงสารเป็นสีดำแล้วราคากิโลกรัมละ 15,000 -20,000 บาท และปัจจุบันที่นำไปต้นหรือสักด้วยแล้ว ขายกันกิโลกรัมละ 300 บาท การหาซื้อกฤษณาได้จากในกัมพูชาและหน่วยเป็นหัวที่ว่าราคากะสูงขึ้นไปอีก ประกอบกับมีข้อมูลใหม่ ๆ จากการวิจัยพบว่าสามารถดัดแปลงไม้ที่ได้เกิน 3 ชน. ไปแล้วให้เกิดการ ลดสาร และนำมากลั่นแยกได้ภายใน 1 ปี การปูกกฤษณาจึงได้รับความสนใจกันมากขึ้น

แผ่นดินไทยยกในรายอุดมสมบูรณ์ไปด้วยต้นกฤษณา คันที่อยู่มากแล้วอาจเกิดมีการ ลดสาร ที่มีสารคล้ายบางไม้ลงขึ้นเนื่องในส่วนใดส่วนหนึ่งที่เป็นแก่น จนเป็นสีน้ำตาลเข้มขึ้นเรื่อย ๆ จนเป็นสีดำ หรือเกือบดำ ส่วนนี้จะมีราคาแพง นำมาใช้ทำเครื่องหอมชั้นดี ทำเป็นสมุนไพรเข้าเครื่องยาไทยในรายบ้างนิด บุคคลชั้นดี เข้าใจผิดว่าคันไม้ต้องคล่องแล้วจึงเกิดกฤษณาภายใน คนยุคนั้นจึงใช้วิธีสับฟืนไม้กฤษณาคันที่คลายแล้ว เพื่อแยกคุณภาพกันไม้กฤษนานี้

สนับสนุนเดิมพะนารายพัฒนาฯ ท่านทรงยุคขาดการค้ากฤษณาไปต่างประเทศ สร้างความรู้เรียนแก่ราชสำนัก และช่วยลดการคันหากกฤษณาของชาวบ้านลงบ้าง เพราะฉะนั้น “คุณ” ให้ชาวบ้านส่งออกไม้ได้ แต่การเมืองระหว่างประเทศสนับสนุนเดิมพะนารายพัฒนาฯ อาจทำให้ต้องเลิกกฎหมาย เมื่อครก็ขายกฤษณาไปต่างประเทศได้ กฤษณาของไทยก็ถูกทำลายลงอย่างมากน้ำหนึ่ง ได้มาจากการปูกกฤษณา จนแทบทหมดไปในปัจจุบัน.

# เดลินิวส์

ประจำวันศุกร์ที่ 28 มกราคม 2537

## กฤษณา 3 การศึกษาที่ได้ข้อมูลใหม่

จากข้อมูลเดิมนั้นการเกิดสารกฤตยานในดันกฤตยานเป็น ๆ จะพบว่าบริเวณที่เกิดสารจะมีเชื้อรากทรัพย์นิด มีการศึกษาวิจัยโดยการนำเอาเชื้อรากนิดต่าง ๆ ใส่ลงในแพลงค์ที่ทำขึ้นบนดันกฤตยาน งานวิจัยทำกันนานกว่า ๓๐ ปีพบว่า ไม่อาจระบุแน่ชัดว่า เชื้อรากนิดใดที่ทำให้เกิดสารกฤตยาน แต่ที่แน่นอนคือ มีการเกิดสารกฤตยานขึ้นรอบ ๆ รอบแพลงค์นั้น

คณะนักวิจัยของไทยใช้การทำการศึกษาเรื่องการทำแพลงค์ที่ดันกฤตยานเป็น ๆ เพื่อระบุต้นให้เกิดการสร้างสารกฤตยาน (ดร.สมคิด สิริพัฒน์ติลก และคณะ) พบว่า ก้าน หรือลำต้น ขนาดเพียง ๓ ซม. ขึ้นไป ก็เพียงพอให้ใช้ระบบการสร้างแพลงค์เป็นอิสระต้น การสร้างสารกฤตยานขึ้นรอบแพลงค์แล้ว และเพียงไม่ถึงวันก็สามารถตรวจสอบการมีสารกฤตยานเกิดขึ้นแล้ว สารจะพอกผุนมากขึ้นตามลำดับ ประมาณ ๑ ปีก็มาก พอกันนานมากแล้วก็หายได้

การค้นพบนี้อธิบายได้ว่างานวิจัยเก่าที่พบเชื้อรากที่แพลงค์นั้น ต้องเป็นรากที่ทำให้ดันไม้เกิดความเครียดมาก แต่ซึ่งไม่มากพอที่จะตาย จึงพยายามสร้างสารมาสักกัดกินแพลงค์ไม้ให้ลามออก ในกรณีของการมีหันนอนของแพลงค์บางชนิดอยู่ในดันแล้วเกิดการสร้างสารกฤตยานขึ้นก็เป็นไปท่านของเดิมกัน คือ ดันกฤตยานสร้างสารมาพอกรอบ ๆ แพลงค์อย่างนั้น แต่เราชนะการเผยแพร่จากการให้หันนอนเจาะกีบข้อมเป็นไปไม่ได้ เพราะควบคุมไม่ได้ อายะจะนา กดจนดันไม้ด้วยไปก่อนจะมีสารกฤตยานมากพอ

คณะวิจัยในอินเดียใช้คลาปูเขียนแบบสั้น หรือเป็นคลอเก๊าในเนื้อไม้ แต่คณะวิจัยในไทยใช้คลาปูเขียนเล็ก ๆ เจาะเพื่อสร้างแพลงค์เป็นในเนื้อไม้ ถ้าไม่ให้กู้นั้นไม่มีปัญหา ที่นี่เริ่มเครียดและถูกมือสร้างสารกฤตยานมากหันรอบแพลงค์อย่างรวดเร็ว คณะนักวิจัยพยายามหาคำตอบว่า ดัน หรือ ก้านที่เลือกที่สุดก็ยังพอสร้างสารกฤตยานได้มีขนาดเท่าใด คำตอบก็คือ เส้นผ่าศูนย์กลาง ๓ เซนติเมตร.

# เดลินิวส์

ประจำวันเสาร์ที่ 29 มกราคม 2537

## กฤษณา 4 : การไม่เป็นพืชเบิกนำของที่โล่ง

ในธรรมชาติจะไม่พบกฤตยานขึ้นเป็นพืชเดียวแบบป่ากฤตยาน ขึ้นตอนหลังไม้ต่อขับกฤตยานในป่าธรรมชาตินอกเขตอุทยานแห่งชาตินัก เพราะถูกลักษณะดัดแปลงมาให้ต้องทนทานต่อขับกฤตยานก็ทนต่อความแห้งแล้งไปอย่างรวดเร็วแบบเมล็ดไม้คระภูต่าง คือต้องการความเร็วเมื่อผลหรือเมล็ดแก่ นักพนักพบว่ากฤตยานที่มีอยู่รอบสภาพความชื้นสูงจะงอกขึ้นปะปนคละกันไปกับไม้อื่น ๆ

นักลงทุนรายหนึ่งนำกฤตยานไปปลูกแบบแปลงปลูกสักทอง เริ่มทำตั้งแต่ดันฝัน ปลูกกฤตยานลงไปเป็นพืชชนิดเดียว ดันกฤตยานอยู่ใต้รั้วขนาดน้ำด้วยกัน ไตรมาสเป็นสามต้นในที่สุด ทำต่อไปไม่ได้ผล ต้องคิดหาวิธีใหม่ คาดว่าดันกฤตยานแพลงค์แคดและลมที่พัดผ่านตลอดเวลา และระบบราชของดันกฤตยานปลูกใหม่ดังไม่แข็งแรงทนทานเพียงพอ

แต่นักลงทุนอีกกลุ่มนึงที่ระยะนี้ ซึ่งเริ่มทำสวนเกษตรดันกฤตยานใช้วิธีปลูกกฤตยานเข้าไปในสวนที่มีดันมะนาวอยู่แล้ว โดยใช้มะนาวน้ำเอง เป็นพืชที่เต็ง ใช้วิธีให้น้ำตัวระบบมินิสปริง เกลลอร์ หรือเครื่องพ่นน้ำเป็นฟอยซ์นิดเครื่องเล็ก ก้าวตามเดิมของกิจกรรมได้เร็ว รายงานปีกุกห่าง ๘ เมตร x ๘ เมตร คือไว้ละ ๒๕ ดัน ปลูกให้ห่างเพื่อต้องการมีการแพร่กระจายมาก ถ้ากิจกรรมหุ่นพอกก็จะใช้กิจกรรมหุ่นพอกกฤตยานได้

สวนโครงการสวนเกษตรดันกฤตยานโครงการที่ ๒ ของประเทศไทย อาจมีบริษัทใหญ่แห่งหนึ่งลงทุนทำที่ใกล้เข้าสอยดาว หรือไปในน้ำร้อน จะใช้ในธรรมชาติในสวนเป็นพืชเดียว ชุดที่ไม่พอ ก็จะปลูกกล่าวเป็นพืชเดียว เพราะเมื่อก่อนกรอบป่าไม้เคยใช้กล่าวเป็นพืชเดียวของชาวนาต้นเล็กมากแล้ว.

# เดลินิวส์

วันศุกร์ที่ 11 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2537

## ลักษณะการเจริญของกุยณาในสวน 30 ไร่ ที่ระยอง

ที่อําเภอแกลง จังหวัดระยอง มีอ กช นรายหนึ่งซึ่งมองคลาดของกุยนาว่าสินค้าจะมีราคาแพงขึ้นเรื่อย ๆ แต่จะไม่มีของชำร่วย เพราะกุยนาในปัจจุบันขาดแคลนและเรียบราบจะรับประทานได้ยากมาก จึงลงทุนสร้างสวนกุยนาขึ้นโดยตรง บางแปลงปลูกกุยนาสลับแทรกกับมังคุด เมื่อเจริญเติบโตไประยะหนึ่งก็พบว่ามังคุดได้ข้ากกว่ากุยนามาก เจ้าของสวนให้ข้อคิดในการบริหารที่อยู่ต้องคำนึงถึงความต้องการของตลาดไว้เป็นสำคัญ

ลักษณะของกุยนาเป็นต้นตี้ ต้นร่วนอ่อนชื้นน้ำด่ายเทน้ำได้ดี เวลาฝนไม่ตกนานก็รอด不死 ที่น้ำที่ออกอ่างเก็บน้ำ เจ้าของปลูกกล้ามีต้นตี้กับการปลูกจะเรียบเรียง เมื่อสามารถให้น้ำได้โดยไม่ขาดก็ปลูกกุยนาเป็นสวนกุยนาโดยตรง ซึ่งเป็นข้อมูลไม่ตรงกับทฤษฎีที่ว่ากุยนาต้องขึ้นร่วมน้ำกับน้ำขึ้นต้นอื่น ๆ ทั้งป่าดิบขึ้นหรือป่าดิบแล้ง และไม่เป็นไม้เบิกนำในที่ล่อง อาจเป็นเพาะพันธุ์ที่ร่อง น้ำเป็นสวนไม้ผลไม้ขึ้นต้น ซึ่งให้ความชื้นออกมากโดยรอบคล้ายป่า

ต้นกุยนาอายุตั้งแต่ 3-4 ปีและต้นเด็กปลูกใหม่ อาศัยรากอ่อนเป็นพืชใหม่ของพื้นที่นั้นซึ่งขึ้นไม่พบโรคหรือแมลงลงบนกวน แต่ก็ไม่ควรประมาทว่ามีปัญหาเรื่องการจัดการก่อนที่จะมีปัญหาง่ายตัวออกไป การใช้ปุ๋ยของสวนกุยนาแบ่งลงน้ำยังคงใช้ปุ๋ยธรรมชาติ คือ ใช้มูลสัตว์และเศษพืชต่าง ๆ ซึ่งไม่มีการใช้ปุ๋ยเคมี ในอนาคตควรมีการตรวจสอบต่างของดิน และวิเคราะห์ความอุดมสมบูรณ์ของดิน กับอาจทดลองปลูกขึ้นเพื่อเอาต้นมากขึ้น (ถ้าดินดี) เบริชที่ขยายกับปลูกห่างเพื่อหาครัวแบบใดจะผลิตกุยนาออกมากได้สูงสุด

# เดลินิวส์

วันจันทร์ที่ 14 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2537

## ลักษณะเปลือกและเนื้อในต้นกุยนา

โครงสร้างของเปลือกต้นกุยนาซึ่งก่อตั้งขึ้นเหนือพื้นดิน แบ่งได้เป็นเปลือกในและเปลือกนอก เป็นเปลือกในประกอบไปด้วยแคนเมียน (Cambium) และส่วนที่เกิดจากแคนเมียน (derivative) เช่นเชือกเปลือก (bark fiber), บาร์ค เรย์ พาเรนคัมมา, และบาร์ค สแควร์ พาเรนคัมมา ส่วนเปลือกนอกประกอบด้วยเซลล์ของเปลือก (cork cell) และคอร์คแคนเมียน (cork cambium) ลักษณะสำคัญของเปลือกต้นกุยนา คือ มีเยื่อไขเปลือกที่ยาวมากและเรียงตัวสามกันไปมา ทำให้เปลือกมีความเหนียวและสามารถลอกออกเป็นแผ่นติดต่อกันได้โดยไม่ขาดออกจากกัน ในอดีตเคยมีการพันสารกุยนาลงจับเนื้อไม้อยู่ดีนั้น ๆ ติดกับเปลือกเลยก็มี

ส่วนเนื้อในนั้น ที่เป็นที่ท่วงค์ในปัจจุบันว่ามีก่อตุ้นท่อไฟลเอ็มเป็นจำนวนมากอยู่กระจายในเนื้อไม้ ทำให้มีเกิดบาดแผลก็จะมีบางหรือสารพูกระซินไหลดออกมากเคลื่อน และเร่งขบวนการเปิดกันเผยแพร่ทันที เนื้อไม้ที่ก่อตัวมีความหนาแน่นหรือความถ่วงจำเพาะสูงกว่าเนื้อไม้ในต้น ซึ่งก่อตัวมีความถ่วงจำเพาะสูงกว่าเนื้อไม้ที่ราก แต่ก่อตุ้นไฟลเอ็ม (Included phloem) นี้กระจายทั่วทั้งในกิ่ง ต้น และราก ทำให้สามารถเกิดกุยนาหรืออุกมุกหั้ง 3 ตำแหน่งตั้งกล่าว

มีรายงานว่าสารกุยนาเกิดขึ้นได้แม้แต่ที่เปลือก ซึ่งบริเวณนี้เองก็มีห่อน้ำท่ออาหารอยู่ดีในปีหนึ่ง เมื่อเกิดบาดแผลหรือชอกข้า ก็เกิดความเครียดขึ้น ที่ย้อนมีสารกุยนารักษาความน้ำดี หรือกันแยกแพลที่เป็นคนละแคนกันเนื้อไม้ดี ๆ ตัวนี้เอง

# เดลินิวส์

วันพุธที่ 16 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2537

## สารเคมีที่มีอยู่ในน้ำมันหอมระเหยกุญแจ

น้ำมันหอมระเหยจากกุญแจได้รับการศึกษาจากนักวิทยาศาสตร์ถึงองค์ประกอบของทางค้านเคมีและพบว่า ในกุญแจนั้นประกอบไปด้วยสารที่เป็นยาง (เรซิน-Resin) อยู่มาก และมีสารที่ติดต่ำอยู่ในแอลกอฮอลล์อยู่ 48% หลังจากแยกแอลกอฮอลล์ออกแล้ว, สารที่ได้คือเบนซิลอะซีโคน (benzyl acetone), ที่พบที่ยังไม่สามารถจำแนกชนิดได้ ( $C_{14}H_{20}O_2$ ), เชสควิเทอร์พิน แอลกอฮอลล์ (Sesquiterpene alcohol) และกรดอินทรีย์บางตัว รวมถึงกรดไฮdroซินนามิก (hydrocinnamic acid)

สารที่ทำให้เกิดกลิ่นหอมของกุญแจที่อิสควิเทอร์พิน แอลกอฮอลล์ ที่แยกทางเคมีออกมานี้ได้และรู้ชื่อแน่นอนคือ ไดอิชิโตรอะกาโรฟูราณ (Dihydroagarofuran), เป็นตัวอะกาโรฟูราณ, แอลฟ่า-อะกาโรฟูราณ, อะกาโรสไปโรล (Agarospirol) และอะกาโรล (Agarol) สารเหล่านี้ทราบถึงสูตรโครงสร้างเรียบร้อยแล้ว

งานการปลูกและการผลิตสารกุญแจในไทยสามารถผลิตห้าในระดับแกนกลางรวมสมัยใหม่ และทำให้เกิดการสร้างสารกุญแจขึ้นบนดินเป็น ๆ โดยไม่ต้องสูญเสียชีวิตดันไม้ สามารถกระตุ้นการสร้างสารมากขึ้น, เก็บสารจากเนื้อไม้มาแยกอาบาน้ำมันหอมระเหยอย่างถูกวิธีขึ้นแทนการบดเนื้อไม้, แข่น้ำ 7 วัน, กลั่นและพาอออกด้วยไอน้ำ, ซึ่งซึ่งมีการสูญเสียตัวตั้งที่เคยทำมา

น้ำมันหอมระเหยกุญแจและเนื้อไม้กุญแจที่มีสารลงมีราคายังคงสูง แต่หากใช้กุญแจทุกวัน จึงต้องลดลงการลงทุนปลูกและการผลิตให้เป็นระบบได้แล้ว

# เดลินิวส์

วันอังคารที่ 29 มีนาคม พ.ศ. 2537

## การสับตันกุญแจให้เกิดแก่นไม้กุญแจแบบชาวบ้าน

ชาวบ้านที่ทำไม้กุญแจในป่าแบบของป้าดึงแต่สมัยประเทศไทยมีปานามาก เก็บเก่าได้ก็ไม่หมดนั้น เวลาพนัคกุญแจจะสังเกตจากสิ่งผิดปกติตามผิวดันกุญแจ เช่น มีรอยดู เป็นแผล บวม บุบบะ พองไปง หรือมีนัดคอมบิเวณนั้นผิดธรรมชาติ หรือมีสีคล้ำเทาบริเวณอื่น หรือแม้นแต่ไม่กลิ่นหอมอ่อนน้ำก็มี ก็จะใช้มีดหรือขวนสับและคุ้ยเนื้อไม้ หาเนื้อที่มีสารลงติดในเนื้อไม้นั้น ปกติเนื้อไม้กุญแจของดันที่สมบูรณ์ดีจะเป็นสีขาว ถ้ามีสารลงจะเป็นสีน้ำตาลในเวลา 8 เดือน หรือเป็นสีดำในเวลาปีครึ่ง-สองปี

ครั้นสับเอาส่วนเนื้อไม้ที่มีสารลงนั้นไปขายแล้วพบว่าภายใน 8 เดือนเนื้อไม้ส่วนที่อยู่ติดกับแพลต ก็จะเป็นสีน้ำตาลให้สับอ่อนมากขึ้นได้อีก ผู้ขายของป้าจึงมักจะใช้มีดหรือขวนสับดัน

กุญแจให้เป็นแพลสิก 2 ใน 5 ของลักษณะ โดยแต่ละแพลต่างกันประมาณ 1 ศอก และมากอ่อนตากเนื้อไม้ของร้อยแพลต่ำกว่า 5 ชั่วโมง ฯ การทำเช่นนี้อย่างแก่งแย่งกัน ในที่สุดก็เหลือดันกุญแจเพียงในเขตอุทัยธานีแห่งชาติ เขตวังน้ำพันธุ์สัตว์ป่าท่าหน้า ซึ่งหากผ่านไว้ไม่ติดซังมีผู้เข้าไปปรบกวนอยู่เนื่อง ฯ

กรมป่าไม้ได้เลือกให้กุญแจเป็นไม้หนึ่งในหลาย ๆ ชนิดเช่นเดียวกับไม้สัก ในพยุง ที่ส่งเสริมให้ร้านภูรปุก ถ้าปลูกเกิน 200 ดันต่อไร่ ก็จะได้รับเงินอุดหนุน 3,000 บาท ภายใน 5 ปี ที่จริงดันกุญแจที่เราปลูกเองถ้าให้น้ำให้ปุ๋ยดี เพียง 4 ปีก็ได้พอที่จะเริ่มทำแพลตให้สร้างสารกุญแจได้ แต่ขอข้อให้แพลตให้นัก พอดันให้ขึ้นก็ค่อย ๆ เพิ่มแพลตใหม่ขึ้นอีก.

# ເຕີລິ້ນຫວັນ

ประจำวันเสาร์ที่ 3 เมษายน พ.ศ. 2536

# สถานภาพทางกฎหมายและการขึ้นอยู่ของกฤษณา

“ການຂອງຫຼັກຖ່າຍພາ ດອນ ແກ່ລ່ວງວ່າ ໄນກົດຖ່າຍເປັນໄນ້ທາງຫັນປະເທູກ ຂ. ສມເຮັດນໍາມາ  
ຫຼັກທີ່ວ່າເພດຊີ່ວິເຄີຍດີຕໍ່ໄປ ວ່າເປັນພວກໃນຫ້ອາກ, “ໄນ້ປະເທູກນີ້ໄນ້ອ່ອນຫຼຸງເລີດໃຫ້ສັດຖິນວິວຕ່າງມີລອກ ວັນ  
ນີ້ແລ້ວໄດ້ຮັບອ່ອນຫຼຸງເຊື່ອກວ່າຫຼັກທີ່ໄດ້ປັບປຸງພິເພີເສດນ ດາວເຫຼີກການໄນ້ກົດຖ່າຍທີ່ໄປໃນອູ້ຈີ່ພິດກູ້ຫຸນເພື່ອ ແລະກ່າວ  
ໄນ້ລໍາກູ້ຫຸນເລັດດອນ ເພົ່າະຊັ້ນໄໝເມື່ອກ ເຮັດຖຸກສ່ວນ ເຊັ່ນວາປັນປິດກ ເຮັດນີ້ໃນອົດດີ ແຕ່ຈະຈີ້ເຊີ້ນພະນັກອນໃນອົນເຫດ  
ພາະຕົ້ນພັນຫຼຸງຮັນນີ້ ແກ່ນໍາເຫັນວ່າເກົ່ານີ້ແກ້ມີກວ່າພິເພີເສດນ ແລະຊັ້ນສມເຮັດນໍາເຫັນຫຼຸກໂລກໄດ້ນັ້ນເກະລະວ່າຍ ໂດຍກວດອົນທີ່ຈະ  
ກວດໄປຫຼາຍ ກວ່າເອົນພັກຄົວ ເຮັດພະເຊີ້ນມີອົບເຖິງເກົ່າ

ดันกุழณะทุกชนิดโดยทั่ว ๆ ไป, เมืองซึ่งขอบเขินหรืออยู่ในที่ค่อนข้างชื้น, ในเมืองจะเป็นไม้ใบหนา, ต้องสร้างสวนป่าไม้อันใหญ่ ก่ออณฑ์ล้อมป้อมดันกุழณะ เมืองไป ถ้าเมืองที่จะป้องกันสร้างสวนป่า จะมีการปลูกต้นไม้ประดับและบานบาน ก็จะสามารถป้องกันกุழณะพิษอยู่ในสวนนี้ได้ จากการเชยเหพันธุ์ ไม่ได้การลดลง แต่ปีกหัว, ดันกุழณะก็จะก่อให้เป็นไม้แสลงดูวนเป็นที่ได้รับความเสียหายอย่างมากไป

ເຕັມທີ່ມະນຸ

วันพุธที่ 6 เมษายน พ.ศ.2537

## หนองเจาะลำต้นกฤษณา

ปกติหันนอนเข้าด้านไม้เกรย์กูริกิจต่าง ๆ นั้น เป็นที่น่ารังเกียจมากของคนครึ่งทวีป แต่ในกรณีของส่วนกอุณหภูมิจะไม่เป็นเช่นนั้น จากการตรวจส่วนกอุณหภูมิออกซิเจนมาตรฐานต่อ 30 วินาที อายุ 3, 2, 1 ปี ตามลักษณะ ได้พบว่าของรอยนอนเข้าด้านกอุณหภูมิสูงกว่า 2 ด้าน เข้าของส่วนไม้ได้แสดงอาการเต็มเนื้อร้อนใจแต่อย่างใด แต่กัดดับอาจจะต้องอยู่บ้าง ที่มีหันนอนมาช่วยทำแผลเป็นรูลึกยาวความลึกด้าน มีโอกาสของการพัฒนาแก่นกอุณหภูมิซึ่งเป็นที่ต้องการของคลอด

หนอนในรูไม้ก็ถูกฆ่าที่เข้าไปในดินนั้น ขณะนี้บังไม่ทราบว่าเป็นหนอนของแมลงชนิดใด เมื่อจากเข้าของสวนบังต้องการให้หนอนจะให้สักเข้าไปอีก เพื่อการมีผลผลิตมาก ๆ ในแต่ละเดือนคงต้องนำเข้าของสวนคือ ปากู เป็นรูที่ใหญ่กว่ารูของหนอนผีเสื้อทั่วไป และมีเศษไม้หรืออื่นๆ หนอนเป็นขันค่อนข้างได้ จึงคาดว่าก็เป็นหนอนกวนของด้วงหนอนวงเวียน

ตัวหน่วยภาษาชนิดเป็นศัตรูของไม้ป่าหลายชนิด มีบ้างที่อาจพิชิตเดียวหรือต้นไม้ น้อยชนิด แต่ตัวหน่วยภาษาบางชนิดกินไม้ขึ้นต้นได้ในขอบเขตที่กว้างขวางคือ กินไม้ขึ้นต้นได้หลายชนิด ถ้าการกินเนื้อไม้กระทำโดยไม่มากจะแต่ขอบกระฟ์คือ รอยต่อของเปลือกและเนื้อ ต้นไม้มักจะไม่ตาย ถ้าเจาะกินแกนในต้นของกุญแจเป็นแนวตั้งก็มีผลดึงมากกว่าผลเสีย

หากการเจาะเริ่มจากด้านบนแล้วเจาะผ่านแกนในลงมาทางดิ่งก็ยังเป็นที่ต้องการ เพราะน้ำจะซึมเข้าไปปั้งในรูได้และกระดุ้นให้มีการเกิดสารกัดชุมพางขับเนื้อไม้ร่อน ๆ อย่างนี้ประสาทเชิงพิมพากว้าง

# เตลิเนชั่น

ประจำวันศุกร์ที่ 8 เมษายน 2537

## กฤษณา : การซักจุงให้รากลงสู่ดินลึกชั้นล่างได้เร็ว

กฤษณาเก็บเมื่อตอนไม่ป่าอื่น ๆ ที่สามารถซักจุงด้วยวิธีการสมัยใหม่ให้รากแหงลงลึกไปสู่ดินชั้นล่างได้รวดเร็วกว่าที่ปล่อยไปตามธรรมชาติ เมื่อรากลงลึกได้เร็ว ก็จะทนทานต่อภาวะฝนไม่ตก ฝนทึบช่วง ไม่ได้รอน้ำ ได้เก่งกว่าที่ปลูกแล้วปักปล่อยให้รากเจริญอยู่แล้วชั้นบนของดิน เพราะชั้นล่างของดินมักมีน้ำได้ดินสำรองให้ใช้ได้ออกงาน แม้ฝนหยุดแล้วน้ำเริ่มแห้งจากผิวดินลงไปชั้นล่างที่ลະน้อย

ก้นหอยปูอุกอาจใส่สารละลายดินดาน เช่น เอกเรอเชซี ซอยเด็น ซอยเท็กซ์ และฟูร์วน ก่อนการปลูก ครั้นปลูกแล้วเวลาดินน้ำ สารเคมีก่ออุ่นดังกล่าวก็ทำให้ดินคลายการเกาะตัวแน่น ๆ ให้หดลงขึ้น หรือแตกออกมาเป็นเม็ดดินร่วน เวลาดินน้ำ ก็จะพาสารให้ละลายดินลงลึกไปอีก รากก็แหงลึกดึงลงได้ง่าย เวลามีฝนหรือฝนน้ำ ปูยก็ละลายลึกลงด้านซ่องที่มีสารละลายดินดานลงไป รากพืชก็เจริญตามลงไปกินปูยเหตุนั้น

ถ้าปลูกก่อนและไม่ได้ใช้สารละลายดินดานที่ก้นหอย ก็สามารถใส่สารนี้ได้โดยใส่รวมกับน้ำที่ให้ด้วยระบบหัวหด หรือใส่สารตรงจุดที่ให้น้ำหด แล้วน้ำหดก็จะพาสารลงไปชั้นล่าง ดินร่วนลึกเป็นช่องด้านน้ำลงไป รากก็เจริญลงลึกเร็วเช่นกัน วิธีนี้ทำให้ดินไม่ดังตัวได้เร็ว และทนความแห้งแล้งได้เก่งขึ้น ส่วนการทำให้รากเจริญแผ่ออกค้านข้างในภายหลัง ทำได้ง่าย โดยการห่ว่านหินฟอกสภาพ ปูยคอก บาง ๆ บนผิวดินทั่วทั้งแปลง และรดน้ำให้ชุ่มน้ำอยู่เสมอ.

# ଗଜା ଦେଲିଚିରଣ

ฉบับที่ 16,260 วันพุธที่ 20 มกราคม พ.ศ.2537

DAILY NEWS

# ไปดูการปลูกต้นกฤษณา

# แบบงานเกษตรที่ระยะอง

# ทวีศักดิ์ ชัยเรืองยศ

กุญแจหรือไม้หอน จัดเป็นไม้ป่าที่เริ่ม ของต้นกุญแจเป็นแพลต จะมีการกระคุนให้ดัน มีเกย์ตรรพพัฒนาไปถูกเป็นงานเกย์ตรรพกันมาก กุญแจสร้างสารกุญแจได้บากแพลต และสะสูนสาร ขึ้น เนื่องจากความมีราคาของตัวตนไม่เอง ไม้ กุญแจ, คุณพ ปราโมทย เป็นเกย์ตรรพที่ปักกุญแจที่มีคุณภาพดีที่สุด ราคาซื้อขายกิโลกรัม ต้นกุญแจประมาณ 10,000 ต้น ในพื้นที่ ๓๐ ไร่ ละหลาบน้ำหนาก ในขณะที่ต้นกุญแจที่มีอยู่ใน ในเขตอำเภอแก่งลง จ.ระยอง นับเป็นแหล่งกุญแจ ป่าธรรมชาติเหลือน้อยเด่นที่ (บังพนอยู่บ้างใน ที่ใหญ่ที่สุดแห่งหนึ่งที่ปักกุญแจด้วยมือคน

ประเทศกัมพูชาและเวียดนาม, ส้านรับประเทศ  
ไทยจะพนเนพะในเขตอุทัยานแห่งชาติ), ก่อน ใช้ระบบการป้องกันชิด คุณพ ปราโมทย์ ได้เนสีค  
อื่นจะต้องทำความเข้าใจไว้ในเบื้องต้นว่า ส่วนที่ พันธุกุณยามาจากชาหยแคนไทย-เขมร โดยทั่วไป  
นำมายาหยหรือใช้ประโยชน์ของต้นกุณยาที่อ แต้วเนสีคจะเก็บได้ในช่วงเดือนมิถุนายน-  
บริเวณเนื้อไม้ที่มีสารกุณยาสะสมอยู่ จะสังเกต กรกฎาคม, เนสีคที่ดีควรจะเป็นเนสีดสด, ได้มา  
เห็นเนื้อไม้เป็นสีน้ำตาลจนถึงสีดำ และขณะนี้มี แล้วจะต้องทำการรีบเพาะหันที่ คุณพจะเพาะใน  
ข้อมูลที่ขึ้นยังแน่นอนแล้วว่า การสร้างสาร รายเพียงอย่างเดียว พนเปอร์เข็นต์การออกอิง  
กุณยาที่การเกิดแพ้อ การสร้างสารกุณยาเป็น ๙๐% เนสีดกุณยาจะเก็บไว้ไม่ได้นาน เปอร์เข็นต์  
กระบวนการรักษาแพ้อของต้นกุณยา เมื่อเนื้อไม้ การออกจะลดลงเรื่อย ๆ เมสีดสดที่มีคุณภาพดีจะนี



น้ำตาลแท่ง, ถ้าแม้สีเดียว, แสดงว่าหมดสภาพแล้ว หลังจากเพาะเมล็ดไปแล้วประมาณ 15 วัน เมล็ดจะเริ่มงอก, ข้อต้นกล้าลงดูง เลี้ยงต้นให้เจริญเติบโตประมาณ 8 เดือนจนถึง 1 ปี หรือต้นสูงประมาณ 1 เมตร อิงจะนำไปปลูกได้ คุณภาพปลูกต้นกุยช่ายในสวนมั่งคุด, มีต้นกุยช่ายที่มีอายุ 3 ปี 1,000 ต้น, อายุ 2 ปี 6,000 ต้น และอายุ 1 ปี 3,000 ต้น, ใช้ระบบการปลูกชิด ระยะปลูก 1.50 เมตร กูด 1.50 เมตร ต้นกุยช่ายที่เริ่มปลูกจะมีจุดอ่อนตรงที่กลัวลม เพราะเป็นไม้ที่มีการแตกยอดอยู่ตลอดเวลา, ถ้าถูกลมแรง ๆ ในในส่วนของยอดจะร่วงหมด ทำให้ต้นขาดงอกการเจริญเติบโต

ต้นกุยช่ายจัดเป็นไม้เนื้ออ่อน, เป็นไม้ตัวเรื่อง, เหنماءที่จะปลูกเป็นพืชแซน ต้นกุยช่ายจัดเป็นไม้เนื้ออ่อนที่มีการเจริญเติบโตเร็วมากพิเศษนั่นเอง,

คุณพ ปฐกคันกุยช่ายแซนในสวนมั่งคุด ต้นกุยช่ายที่มีอายุ 3 ปี เจริญเติบโตกันดีนั้นมั่งคุดที่มีอายุ 8 ปี, คุณพ บังไหข้อมูลเพิ่มเติมว่า ต้นกุยช่ายเป็นต้นไม้ที่เหมาะสมจะปลูกเป็นพืชแซน, เพราะจะได้รับเงาจากต้นไม้และได้ความชุ่มชื้น, อีกทั้งช่วยบังลมให้ด้วย, ปลูกแซนในสวนบางพาราที่ได้, การปลูกกุยช่ายแบบงานเกษตรของคุณพ จะให้ปุ๋ยฟ้าให้กับต้นกุยช่ายปีละ 2 ครั้ง ในช่วงต้นและปลายฤดูฝน, ปุ๋ยหาแมลงศักดิ์สูตร, พนกการระบนาดทำลายของเหลือเบี้ยงคุกคินน้ำเลี้ยงดามยอดอ่อนแต่ไม่รุนแรงมากนัก

น้ำมันกุยช่ายที่สกัดได้จะนิยมใช้เป็นน้ำหอมของชาวมุสลิม, ในอุดหนุนกรรมน้ำหอม มักจะใช้กุยช่ายเป็นตัวปรุงกลิ่นน้ำหอม ซึ่งมีราคาแพงมาก และจัดเป็นของหายาก, ถ้าเป็นน้ำกุยช่ายเกรดหนึ่ง จะเอาไม้กุยช่ายไปทำการบด



#### นพ ปราโมทย์ กับน้ำกุยช่ายราชาแห่ง

สยาม ๆ และเอ้าไปเจ้าเตาไฟ จะเป็นคันตอนหอนในบ้าน หรือวันแขกคนสำคัญในกลุ่มของคนที่มีฐานะดี, นอกจากนั้นในค่าวาชาจีนมีการนำเอาไม้กุยช่ายมาเป็นผงเข้าเครื่องยาแผนโบราณอีกด้วย เกษตรกรที่จะปลูกกุยช่ายเพื่อผลิตสารกุยช่ายเป็นการค้า จะต้องทำใบอนุญาตทำไม้เพื่อการค้า (ฉบับละ 20 บาท) และใบอนุญาตถ้าของป้าหวงห้าน หรือใบอนุญาตมีไว้ในครอบครองซึ่งของป้าหวงห้าน (ฉบับละ 20 บาท) จากกรมป่าไม้รายละเอียดเกี่ยวกับการปลูกกุยช่ายติดต่อได้โดยตรงที่ คุณพ ปราโมทย์ โทร. (038) 671438, (01) 9314493 มีป้ายทางการเกษตรติดต่อที่ บุตานิพัฒนาเกษตรและชุมชน 31-33 ซอยพวรรณเซอร์ ถนนบุษบา ต.ในเมือง อ. เมือง จ.พิจิตร 66000.

น้ำกุยช่ายราชา กิโลกรัมละหกบาทมีนากระ

# ເຕັລີ້ນຫວັສ

ວັນອັງຄາຣທີ 26 ເມສາຢານ ພ.ສ. 2537

## ກາຮໃຊ້ໄພລືເມ່ວຮີໃນຈານປຸດກອກຖະນາ

ກາຮປຸດກອກຖະນາທີ່ເໝີມອັນກັບກາຮປຸດຕົນໄນ້ຕ່າງໆ ທ່ານກາຮປຸດຕົນທີ່ຝັນຄອກຕື່ມ ກະຈຳຂໍ້ສຳນັກປຸດແລ້ວຕົ້ງຕ້າວໄດ້ເວົ້າ, ເນື່ອຈາກຄວາມໜັນໃນອາກາຫົດ ແລະ ຕິນກີ່ໄດ້ວັບກາຮເດີນນ້ຳນ້ອຍໆ ຈາກຜົນ ແຕ່ນາງເປົ້າຝັນນ້ອຍໆ, ພວົມຝັນນາກເປັນນາງຄ່າວາ ແດ່ມີກາຮກະຈາຍຂອ່ມິນໄນ້ຕື່ມ, ພວົມຝັນທີ່ຈ່າວ່າໄປ ກີ່ມີປຸດກາດ້ານກາຮທີ່ຕ້າວ ແລະ ກາຮໄຫ້ນ້າ ໃນກາຮໃຊ້ໄພລືເມ່ວຮີຂ່າຍກາຮປຸດນາຕົ້ງແຕ່ຕົ້ນຈະຂ່າຍກາຮທີ່ຕ້າວຂອງດັນກອກຖະນາໄດ້ຕື້ນ.

ປຸດກອກແລ້ວໄສ່ວັດຫຼຸດປຸດຕ່າງໆ ລົງໄປປຸດເຄົ້າໄຫ້ເຂົ້າກັນ, ມີດິນເຄົາ, ປິນຝອສັເປົດ, ໄດ້ໄມ້ນີ້ ປຸ່ມໜັກປຸດໂອສ ໂດຍໄດ້ກຳ ດ້າເດີນແຈ້ງຫຼັດ ພວົມເໜີ້ຫວານາກີ່ໄສ່ສາງລະຍັດຕິນຄານຕ້ວຍ ດຸກເຄົ້າໄຫ້ເຂົ້າກັນເພື່ອໃຊ້ເປັນດິນປຸດ ເມື່ອຈະປຸດກີ່ໄສ່ໄພລືເມ່ວຮີເປົ້ອກ 1 ຊີຕຣ, ລົງກັນຫຼຸມ, ແລ້ວແກະດູງພາສະຕິກອອກ, ວັງດັນກອກຖະນາລົງທຶນທີ່ດິນບວງເວົ້າທີ່ໄສ່ໄພລືເມ່ວຮີນ້ນ້າ, ຈາກນີ້ຈຶ່ງໄສ່ຕິນປຸດຄອງໄປ.

ນັກວິชาກາຮ່າຍທ່ານພວນວ່າ ກາຮປຸດແບນນີ້ໄດ້ພລືຕົກວ່າເອາໄພລືເມ່ວຮີຄຸກຕິນກັນຫຼຸມ ກາຮວັງຕັນທີ່ປຸດລົງຄາງໄພລືເມ່ວຮີເປົ້ອກ 1 ຊີຕຣ, ເກົ່າກັນນີ້ສໍາຮອງອ່ອງ່ອນໆ ທ່ານ ບວງເພຣາກ 1 ຊີຕຣ, ແຕ່ຮາກໃນໄດ້ຂົນແຂ່ງໃນນ້າ, ເພວະນີ້ສ່ວນໃຫຍ່ອູ້ໃນກົ່ນໄພລືເມ່ວຮີ, ທີ່ວ່າງຮ່າງກົ່ນໄພລືເມ່ວຮີກີ່ເປັນທີ່ໃຫ້ອາກາຫົດຕ່າຍເຫັດ, ລາກເສີກີ່ມີອາກາຫາຍໃຈ.

ເວົາສິນຄົດ ພວົມໄຫ້ນ້າ, ໄພລືເມ່ວຮີກີ່ຈະກັບອຸ້ນນ້າສໍາຮອງໄດ້ 1 ຊີຕຣ ນອກເໜີ້ອາກສ່ວນເື່ອນ້າ ທ່ານ ຊອງຕິນທີ່ອຸ້ນນ້າຄານສກາຫົດອ່ອງ່ອນ້າ ແລ້ວ ມັສຈາກັນຫຼຸດຕົກໄປນາງດ້ານເຕີງຊູ້ຕິນແຫ່ງຂາດນ້າ, ຫຼຸມປຸດກອກຖະນາທີ່ມີໄພລືເມ່ວຮີ ກີ່ຈະແໜ່ງຂ້າກ່ວ່ານ່ວຍເວົ້າ ຕັ້ງນີ້ຂ່າຍວາດ້ານກາຮເຈີ່ງກີ່ຕ້ອນເນື່ອງໄດ້ຂ້າວນານກ່ວ່າ ບວງເພຣນີ້ຮ່າກຂະເຈີ່ງແມ່ວອກຮ່າວແລະຕົ້ງຕ້າວໄດ້ຕື່ນກາທ.

# ເຕັລີ້ນຫວັສ

ປະຈຳວັນແສຣທີ 30 ເມສາຢານ 2537

## ກາຮແຕກກິ່ງຂອງຖະນາທີ່ໂຄນຕົນ ແລະ ບຣິເວນໃຕ້ຮອຍແພດ

ກາຮໄນ້ກອກຖະນາຂອງນັກຫາຂອງປາໄທຕັ້ງແດ່ສັນບັດຕິນນັ້ນ ນອກຈາກຄູນວິເວັບປະໂຫຍດກໍາລົດຕັນຂ່າງລ່າງແລ້ວ ບັນອຸງຄູ່ສ່ວນຂອດຂອງສໍາດັນຕ້ວຍ ດ້ວຍອຸດເຫັນອົງ ໄກຮນ ມີປີປ່ອງ ກະຈາຍຫລວມ ທ່ານ ໄກສັງສົງວ່າ ມີອຸປະສົງກົດທີ່ສໍາດັນ ຂັດຂວາງທ່ອນ້າ ທ່ອອາຫານໃນຕົນ ອາຈເກີດຈາກແນ່ນຈະຈະໄຂໃນສໍາດັນ, ເປັນແພດຈາກເຫຼຸດໄຫດ້ຫຼຸມນີ້ ມີເຂື້ອງຈຳຕິມອູ້ທີ່ແພດນັ້ນ ພວົມຂອກຈ້າຈາກສາຫະຫຼວດນ້ຳ ທ່ານຈະມີເນື້ອໃນທີ່ມີສາງຖະນາ ດັ່ງນັ້ນແລ້ວ

ທີ່ສ່ວນຖະນາຂອງອຸປະນພ ປ່ານໄນທ໌ ສີແຍກປະແສງ ອ.ແກດລົງ ຈ.ວະຍອງ ດັນກອກຖະນາອາຫຼຸມເພີ່ງ 2 ປີກ່າວ່າກີ່ສ່ວນກາຮດໍາໄຫ້ເກີດສາງຖະນາລົງຈັບເນື້ອໃນໄກຫຼຸດຕອງໃຫ້ວານສັນ, ດອກຕະປູ, ຖຸນເປົ້ອກ, ເຈະໄຫດ້ວິຫານເປົ້ອກເຈົ້າ ຂ່າວ ພວົມວ່າສ່ວນເປັນວິທີທີ່ກ່າວໄຫ້ເກີດສາງລົງຈັບໃນເນື້ອໄນ້ໄດ້ທັງນັ້ນ ເມື່ອສ່ວັງອຸປະສົງກົດເຈັ້ນ

ທີ່ກ່າວສໍາດັນແລ້ວ ສ່ວນຂອດເດີນຈະມີກາຮໄກຮນຈົນສັງກົດເກີນໄດ້ສັດ ຈາກນີ້ຈະມີກາຮແຕກກິ່ງໃໝ່ເຈັ້ນ ເປັນຈຳນວນນາກທີ່ໂຄນຕົນຫຼຸມເວົ້າ ເພື່ອໄດ້ເຂົ້າໃຈທີ່ເກີດກາຮສ່ວັງສາງຖະນານັ້ນ

ສັກນະນີ້ທີ່ກ່າວໄຫ້ສ່ວນກາຮດໍາໄຫ້ເກີດກິ່ງໃໝ່ ພວົມກີ່ຈະກ່າວກິ່ງໃໝ່ ຕີ່ມີເວັ້ນໄປແພດກັບຕົນ ພວົມກີ່ໃຫຍ່ໄດ້ກີ່ຈະເກີດກິ່ງໃໝ່ແຕກບື້ນນາກນາຍໄດ້ຮ່ອຍແພດ ຈົນອົງເປັນຫຼຸມທຶນ ທີ່ຈິງຖຸກກິ່ງນັ້ນໃນອາກາຫ ສ່ວນກາຮດໍາໄຫ້ເກີດສາງຖະນານີ້ໄດ້ທັງນັ້ນ ອາຈເສືອກກິ່ງໃຫຍ່ນ່າທີ່ແພດກົດ ເມື່ອກິ່ງໄດ້ໄກພອເຈະແພດໄດ້ແລ້ວກີ່ຂອຍທ່ານໄປຕົດໄປ ເກີດກິ່ງໃໝ່ເອັກຫຼຸມເວົ້າໄປ

ໄດ້ວິຫຼຸນສ່ວນຖະນາສັນໃໝ່ໃໝ່ເປັນສ່ວນເກຍຫຼາຍແບນບັງເມື່ອໄດ້ຕົກແລ້ວຕົ້ນກອກຖະນາເດີນກີ່ຕ່າຍໄປເໝີມອັນກັບກາຮໄຄ່ນຫາກຖະນາຕົງທີ່ກ່າວກິ່ງໃໝ່ໃນປາຂອງປາໄທ ເນັ້ນ ແລະ ປະເທດເພື່ອນບ້ານໃນສັນຍົກອົນ.

# ເຕັລີ້ນໜີວັສ

ປະຈຳວັນສຸກົມທີ 9 ກັນຍາຍນ 2537

## ກຸ່ມພາກັບກາຣເປັນປໍາເສດຖະກິຈຄາວ

ກາຣປຸກປໍາເສດຖະກິຈທີ່ນັກອນບຸຮັກຢ່າງກຸ່ມໄຟອຍາກຈະໃຫ້ກໍາກື່ອ ກາຣປຸກຕົ້ນໄຟເປັນແປ່ງໃຫຍ່ ພອດີງເວລາໃຊ້ປະໂຍ້ນໄຟດີກໍຕັດໄຄ່ນອອກໝາດທັງແປ່ງ ເປັນຮະບະທີ່ໝາດສກາພປ່າໄປຂ້າກວາ ອອໄຫ້ດັ່ນໃນໜອກໃໝ່ຈາກຄອດເດີນ ຮົວປຸກຕົ້ນໃໝ່ລົງໄປແທນຂອງເດີນ ເຊັ່ນ ໃນການພື້ນອົງປໍາສັກທອງ ສານປະຕິພັກທີ່ ບູກາລີປັດສ ກະດີນເກພາ ເປັນດັ່ນ

ແຕ່ກາຣປຸກຖຸພານັ້ນສາມາດປຸກໄທເປັນໄຟເທິງກິຈນິດປໍາຄາວໄດ້ ເພຣະການນຳໄປໃຫ້ປະໂຍ້ນນັ້ນໄຟຈຳເປັນດັ່ນຕັດຕົ້ນໃນໜອກພຽມກັນກັງລະນາກ ຈ ທີ່ສຳຄັງກື່ອ ໄຟໄຟດີຕັດອອກທັງຕົ້ນ ເນື່ອຈາກບວນກາຣພົມຖຸພານັ້ນສາມາດທຳທີ່ສ່ວນຍອດ, ດັ່ນ ຮົວກິ່ງ ແລະຕັດໝູນເວີຍນໄປໂຄມນິກິ່ງໃໝ່ໝູນເວີຍນມາທົດແທນຕລອຸດເວລາ

ເມື່ອດັ່ນຮົວກິ່ງນີ້ອ່າຍຸໄດ້ 2-3 ປີເຂົ້າໄປ ກື້ນບວ່າໄຕພອທີ່ຈະທຳແພດໄດ້ກາຣຕອດຕາປູເຊີນ, ຂັ້ນດ້ວຍຕາປູເກລີ່ບ໏ ຮົວທຳແພດດ້ວຍນີ້ມີ ຂວານ ດ້ວຍ ຮົວອອນນີ້ມີຄົນ ກິ່ງກຸ່ມພານັ້ນກີ່ຈະເກີດບວນກາຣຮັກມາແພດ ຈຶ່ງຈະສະສົມສາມາພວກເຮົາໃຫ້ຮົວກັນນາງໝັດໃນເນື້ອໄນ້ຮອບ ຈ ແພດຮົວທີ່ບອນຂ້າ ຈຶ່ງເປັນກາຣສະສົມສາມາກຸ່ມພານັ້ນເອງ ຕົ້ນກຸ່ມພາກີ່ຈະເວັ້ນແຕກກິ່ງໃໝ່ອອກນາໄຕ້ຮອບແພດເດີນ ພຸ່ມ-ຂອງຕົ້ນກຸ່ມພາອາຈານໄໝ່ສາບເນື່ອເວັ້ນນີ້ກາຣທຳແພດແລ້ວ ແຕ່ດັ່ນນີ້ກີ່ຈະຍັງນີ້ກາຣໝູນເວີຍນຕີເຈິ່ງບວນຕົ້ນເດີນຕລອດເວລາໃນລັກນພະຂອງປໍາຄາວ

ຮົວປ່ອດ່ອຍໃຫ້ກຸ່ມພາໄດ້ຈາກອ່າຍ 7-8 ປີ ຈຶ່ງຄ່ອຍທຳແພດໄດ້ຕັດຂອດແລ້ວເຈົ້າເຈະຮູກລວງກາລາດັ່ນກີ່ໄດ້.

# ເຕັລີ້ນໜີວັສ

ປະຈຳວັນສຸກົມທີ 10 ກັນຍາຍນ 2537

## ແພນເຈົ້າກາລາງຕົ້ນກຸ່ມພາໃຫ້ສ້າງໄຟ້ໜ້ອມທ່ອນຍາວ

ບວນກາຣສ້າງໄຟ້ໜ້ອມຈາກເນື້ອໄຟ້ໜ້ອມຈາກນີ້ໄຟ້ໜ້ອມພາຫຼວມຄາ ກື່ອ ກາຣຮັກມາແພດຮົວກັນກຸ່ມພານັ້ນ ຊ້າ ໂດຍຕົ້ນກຸ່ມພາຈະຫລັ້ງກາຣປະເກທເຮົ່ານ (ຄລ້າຍຍາງໄຟ້ໜ້ອມ ຮົວອ້ານ້ຳນັ້ນຂັ້ນ) ຜ່ານທ່ອອິນຄຽວເຕີດໄຟລເອັນທີ່ກະຈັດກະຈາຍໃນເນື້ອໄຟ້ໜ້ອມ ເຊັ່ນໄປເຮັດຈານບູ້ໃນເນື້ອໄນ້ຮອບ ຈ ແພດຮົວທີ່ສ່ວນທີ່ຫອກຂ້າກາມາໄທບີບາລໃຫ້ກໍາວ່າ ອັກສາ ຮົວຫຼຸດອີກອໍາຍ່າງວ່ານີ້ ສາຮລົງ ຈັນເນື້ອໄຟ້ໜ້ອມ

ໃນປັກຂວານເປັນໄຟ້ໜ້ອມທີ່ເກີດຈາກກາຣໃຫ້ບວນຕົ້ນກຸ່ມພາເປັນ ຈ ແລ້ວທີ່ໄວ້ເປັນເວລານານ ສາຮກຖຸພາກີ່ຈະລົງຈັນເນື້ອໄນ້ຮອບ ຈ ປັກແພດນີ້ ແຕ່ເປັນຫຸ້ນເລື່ອກາຄາຍັງຕໍ່າ ດ້ວຍກໍາໄໝແພງສະໄໝຕົ້ນໃຫ້ໄດ້ໄຟ້ໜ້ອມທີ່ເປັນຫຸ້ນເຕີຍນີ້ຂາດໃຫຍ່ ອົງຍາວກີ່ຍິ່ງດີ

ນັກປຸກກຸ່ມພາວາງແພນຈະປຸກກຸ່ມພາໃຫ້ເປັນຕົ້ນໃຫຍ່ກ່ອນ ເຊັ່ນ ອ່າຍ 7 ປີເຂົ້າໄປທາສ່ວນພິເສດເຈົ້າດ້ານນັ້ນຂອງຕົ້ນໃຫ້ເປັນຮູ້ລຶກເຂົ້າໄຈກາລາງຕົ້ນ ດ້ວຍກໍາເປັນກີ່ເຈົ້າກາລາງຕົ້ນຫລັ້ງຈາກຕັດຍອດອົກແລ້ວໃຫ້ເປັນຮູ້ລົງນາໂຄນຕົ້ນ ດ້ວຍກໍາເປັນກີ່ເຈົ້າກາລາງຕົ້ນຫລັ້ງຈາກສ່າງໃຫ້ນ້ຳໄຫລດອກໄປໄດ້

ຕດອອບຮັບຂ້າງຂອງງຽທີ່ເຈົ້າໄວ້ກີ່ຈະເກີດກາຣສ້າງສາຮກຖຸພາລົງຈັນເນື້ອໄຟ້ໜ້ອມ ເນື້ອທີ່ໄວ້ນານເຂົ້າເນື້ອໄຟ້ໜ້ອມທີ່ຈະມີສຳກັດຕາດເຂັ້ມເຂັ້ນເຮືອຍ ຈ ຈົນເປັນສີດຳ ອົງທີ່ໄວ້ນານເຂົ້າໃຫ້ສາຮລົງຈັນເນື້ອໄຟ້ໜ້ອມ ດັ່ງນີ້ກີ່ນໍາຈະພົມໃຫ້ໜ້ອມທີ່ມີຂາດຍາວແລະໃຫຍ່ໃນທ່ອນເຕີບກັນໄດ້ ມາກທຳກັບກຸ່ມພາຕົ້ນໃຫຍ່ພອແລະທີ່ໃຫ້ເກີດກາຣສ້າງສາຮກຖຸພາເປັນເວລານານ ຈ ກີ່ຍິ່ງໄດ້ໄຟ້ໜ້ອມທີ່ຕີເປັນພິເສດ.